

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének

2015. március 30-án

tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Büntetés-végrehajtási intézet létesítéséhez ingatlan felajánlása

Iktatószám: 3902/2015.

Melléklet: -

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Jogi, ügyrendi és közbeszerzési bizottság	SZMSZ 1. sz. melléklet V/C. 4. pont
Gazdasági és településfejlesztési bizottság	SZMSZ 29. § (2) bekezdés
Pénzügyi és ellenőrzési bizottság	SZMSZ 29. § (2) bekezdés
Szociális és egészségügyi bizottság	SZMSZ 29. § (2) bekezdés

Meghívottak:

Tisztelt Képviselő-testület!

Mint már Önök előtt is ismert, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága 2015. január közepén pályázatot hirdetett önkormányzatok számára büntetés-végrehajtási intézet létesítése céljából történő terület-felajánlásra. A pályázat megjelenését követően szakemberek bevonásával vizsgáltuk Komló városának lehetőségeit szinte minden szóba jöhető vonatkozásban és szakmai területen.

A pályázatot a Magyar Állam azért hirdette meg, mert a jelenlegi büntetés-végrehajtási kapacitás az egy fogvatartottra jutó négyzetméter és egyéb követelmények arányában 30-40 %-kal alacsonyabb, mint amennyi fogvatartott valójában a büntetés-végrehajtás rendszerében jelenleg van. A pályázatot célzottan egyes régiókra írták ki. A Dél-dunántúli régióban ismereteink szerint körülbelül 1000 fő elhelyezését biztosító többletkapacitásra lenne szükség viszonylag rövid időn belül. A pályázat benyújtásának határideje március 31.

Az illetékes szervezetek a pályázat kiírását megelőzően is keresték a börtönök túlszűfolttsága csökkentésének lehetőségeit tekintve, hogy ez már az uniós csatlakozástól kezdődően megoldásra váró probléma volt. Ezért a Belügyminisztériummal és az Országos Büntetés-végrehajtási Intézettel már évekkorábban is több egyeztetést folytattunk. Az egyeztetések során bemutattam azokat a területeket, amelyeket elsődlegesen javasolni gondoltam a beruházás megvalósítására, amennyiben lehetőség nyílna erre. Elsősorban az önkormányzati tulajdonban lévő volt Kossuth aknai ingatlanokat, ezen kívül a nem önkormányzati tulajdonban lévő volt bányafürdő épületét, valamint a zobáki ingatlan-együttest mutattam meg, mint szóba jöhető területeket. Később tájékoztatást kaptam arról, hogy mindenképpen zöldmezős beruházás keretében valósulhat meg a büntetés-végrehajtási intézet építése, mivel korszerű és minden modern követelményt kielégítő épületek létesítését tervezik, amelyek barnamezős formában nem, vagy csak jelentős költségtöbblettel valósíthatóak meg. A beruházást a tervezéssel és az engedélyezéssel együtt igen rövid határidőn belül kell megvalósítani, ezért kizárólag a már 100 %-ban önkormányzati tulajdonú, tehermentes ingatlanok jöhetnek szóba.

A pályázati felhívás és az egyeztetések alapján ezért egyetlen szóba jöhető és felajánlható ingatlana van a városnak. Az ingatlannal kapcsolatban alapvető követelmény, hogy az kizárólagos önkormányzati tulajdonban legyen, igen nagy kapacitású összközművel rendelkezzen, tömegközlekedéssel és egyéb közlekedési eszközökkel jól megközelíthető legyen, valamint, hogy a közelében a kiszolgáló személyzet részére a lakhatás, szociális és egészségügyi, közoktatási ellátás minél szélesebb körben biztosított legyen.

Mindezeknek a feltételeknek egyetlen terület felel meg, a Körtvélyes és Mecsekfalu közötti oldalon lévő 1545/12. hrsz. alatti ingatlan. A pályázat benyújtásának alapfeltétele, hogy ezt az ingatlant összközművesítve, térítésmentesen az önkormányzat felajánlja a Magyar Állam tulajdonába büntetés-végrehajtási intézet létesítése céljából. Az érintett ingatlan jelenleg közterület megnevezéssel szerepel, ezért szükséges az is, hogy az ingatlanon belül felajánlandó 5 hektáros részt, ami telekalakítást követően önálló helyrajzi számként jöhet létre, különleges területté minősítse a képviselő-testület. Ennek érdekében lefolytattuk a szükséges egyeztetéseket, és amennyiben a Tisztelt Képviselő-testület támogatja a pályázatot, úgy a szabályozási terv módosítása és a telekalakítás várhatóan 2015. végéig megtörténhet.

A pályázat szempontjából egyrészt előnyt jelent tehát a minél jobb infrastrukturális ellátottság, a megfelelő közoktatási, szociális, egészségügyi és gazdasági környezet biztosítása, másrészt további felajánlásokat is várnak az önkormányzatoktól. Úgy gondolom, hogy a pályázat sikere érdekében önkormányzatunk vállalni tudná egyrészt azt, hogy az ingatlanon belül a teljes közművesítettséget biztosítja (ennek költsége az előzetes számítások alapján nagyságrendileg 60 millió Ft lenne). Továbbá 30 bérlakás tekintetében bérlőkijelölési jogot is felajánlhatnánk, valamint 10 db, de igény esetén ezt meghaladó mennyiségű közműves lakótelek ingyenes felajánlását is javaslom annak érdekében, hogy a városba érkező, főként családos dolgozók igény esetén ilyen környezetben is gondoskodhassanak a saját lakhatásukról. Az intézmény létesítése már az építkezés idején, továbbá a működtetés során is fellendülést eredményez a lakáspiacon és a szolgáltatások területén.

Infrastrukturális és intézményi szempontból önkormányzatunk nagyon jó paramétereket tud felmutatni (házi orvos, gyermekorvos, ügyeleti alapellátás, járóbeteg-ellátás a teljes szakmai spektrumban, kórházi ellátás, bölcsőde, óvodai férőhelyek száma, iskolák és iskolai kapacitás, középiskola, közművelődés, közgyűjteményi, könyvtári ellátás stb.).

A pályázat talán egyik legjelentősebb és legfontosabb szempontja az, hogy a fogvatartottak számára lehetőség szerint telken belül minél magasabb arányban kell munkalehetőséget biztosítani. Városunk több jelentős és meghatározó cégével is folytattunk tárgyalásokat ebben az ügyben. Tájékoztunk, és az érintetteket is tájékoztattuk a munkavégzés feltételeiről. Az érintett cégek nevét az ő kérésükre nem szeretnénk jelen előterjesztés keretében nyilvánosságra hozni, de az látható, hogy együtt nagyjából 250 fogvatartott részére tudnának folyamatosan megfelelő munkát adni. Egyik tevékenység sem a magyar belföldi piacról vinne el munkahelyeket. Jellemzően külföldi, elsősorban Kínában végzett munkákat tudnának az intézetben végeztetni. Fontos megjegyezni, hogy az intézetben elsősorban 1-5 év közötti, börtön fokozatra ítélt rabok kerülnének elhelyezésre, a súlyosabb minősített bűncselekmények elkövetői elhelyezésére speciális végrehajtási intézetek állnak rendelkezésre az ország területén. A női fogvatartottak aránya – amennyiben vegyes elhelyezést biztosító intézet kialakítására kerülne sor – az országos adatokat leképezve nagyjából 8 % lenne.

Az előzetes tárgyalások és a pályázat alapján 500 fő elhelyezésére szolgáló büntetés-végrehajtási intézet épülhet.

Jelen előterjesztés kapcsán nagyon fontos tisztázni azt, hogy Magyarországon évente átlagosan 6-8 szökési kísérlet fordul elő. 2014-ben például két eset volt, őket néhány órán belül ismételtelen elfogták.

A fogvatartottak munkavégzése alapvetően az intézet területén belül történne, de a megfelelő mentális állapotban lévő és erre alkalmasnak tartott embereket a városi cégek és egyéb külső szervezetek is foglalkoztathatnák. A fogvatartottak folyamatos mentális, pszichés gondozásáról természetesen szakemberek gondoskodnak, ők döntenek arról is, hogy az illető foglalkoztatható-e, illetve milyen körülmények között, és engedélyezhető-e eltávozása, szabadsága.

Az épület az előzetes tájékoztatások szerint kb. 16.000 m² alapterületű, kétemeletes, nagyjából 150x80 m tömegű lenne. Típustervek alapján a legmodernebb követelményeknek megfelelően épülne meg, így valószínűleg belsőudvaros szerkezetű lenne, kizárólag befelé néző ablakokkal ellátott cellák kerülnének kialakításra. Homlokzaton csak az irodai helyiségek ablakai kerülnének elhelyezésre. Telken belül felépülne a foglalkoztató csarnok

(létszámtól függő alapterülettel) és biztosítanak a rabok szociális, higiéniai, sport- és hitéleti tevékenységét is.

A foglalkoztatás szempontjából fontos információ, hogy nagyjából 250 fő lenne szükséges az 500 fős intézet működtetéséhez. Ebből a létszámból nagyságrendileg 200 fő az, aki legalább érettségivel rendelkező kell, hogy legyen és 50 fő felsőfokú szakszemélyzet felvétele is valószínűsíthető. A felsőfokú végzettségűek elsősorban a hivatásos tiszti állomány tagjai, illetve humán végzettséggel rendelkező tanárok, pszichiáterek, szociális gondozók. Az érettségizett dolgozóknak egy három hónapos tanfolyamot kell elvégezniük Budapesten, ahol mind a szállást, mind a teljes oktatás feltételeit a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága biztosítja. Ezt megelőzően egy kiválasztási folyamaton is át kell esniük, de akik az alapvető pszichológiai és egyéb követelményeknek megfelelnek, azok felvételére sor kerülhet tekintve, hogy az intézetek személyzetét jellemzően 70 % körüli arányban a helyben lakók közül képezi ki és tölti fel az intézetet fenntartó.

Mint a Tisztelt Képviselő-testület előtt is ismert, a pályázat és a fenti információk ismeretében tájékoztató anyagokat készítettünk elő és lakossági fórumokat is tartottunk a két érintett településrészen, Körtevényben és Mecsekszalmon. A lakossági fórumokon jelenlévők nagy része nemtetszését nyilvánította ki, és elsődleges kritikaként az került megfogalmazásra, hogy a lakossági véleménynyilvánításnak nem szerveztük meg a kellő kereteket. Ezen felvetések következtében javasoltam a képviselő-testületnek a legutóbbi testületi ülésünkön azt, hogy bonyolítsunk le egy egyszerűsített véleményfelmérést a város teljes lakosságának körében a börtön létesítésével kapcsolatban. A lebonyolítás rendjéről és lehetséges feltételeiről a március 5-iki testületi ülés keretében tájékoztatást adtam és az ügyben döntött is a Tisztelt Képviselő-testület. A véleménynyilvánító szavazás alapján 10.965 db egyedi azonosítóval ellátott szavazólap kihordására került sor (háztartásonként 1 db). A kiküldött szavazólapok közül 6008 db érkezett vissza.

A testület által megválasztott bizottság megállapította, hogy a visszaérkezett lapok közül

26 db érvénytelen,
4370 db (73,05 %) igen,
1612 db (26,94 %) nem

szavazatot tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fenti szavazás eredményének figyelembevételével, de elsősorban a város hosszú távú érdekének biztosítása céljából a jelen előterjesztésben foglalt határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.

Amennyiben a pályázat benyújtása mellett szavaznak, kiemelt fontosságúnak tartom, hogy az érintett szervezetekkel és szóba jöhető partnerekkel együttműködjünk a megvalósításra vonatkozó döntés esetén az intézet létrehozása kapcsán. Több előzetes egyeztetést is folytattunk annak érdekében, hogy a szóba jöhető szervezetekkel a közterületi rend, illetve a pályázat támogatása kapcsán együttműködési megállapodásokat köthessünk, illetve támogató nyilatkozataikat beszerezzük. Ezek a tárgyalások folyamatban vannak, és a pályázat benyújtásáig várhatóan minden érintettel sikerül megállapodni. Az érintett szervezetek a Baranya Megyei Rendőrkapitányság, a Komlói Polgárőr Egyesület, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara, és a KLIK.

Az országos statisztikák alapján a büntetés-végrehajtási intézetek telepítése nem járt az érintett településeken a bűnügyi statisztikák átlagot meghaladó romlásával. Javaslom azt is, hogy a képviselő-testület határozatban rendelkezzen arról, hogy a börtön létesítése esetén a körtvélyesi és mecsekfalui, valamint a dávidföldi településrészekben tovább bővíti a meglévő kamerarendszert a közterületi biztonság növelése érdekében.

Figyelembe kell venni a döntés meghozatalakor azt is, hogy a 250 fős foglalkoztatás igen jelentős keresletnövekedést okozhat a városban, amely a szolgáltatók és gazdasági szereplők (boltok, üzletek, éttermek, szállásadók) bevételeit jelentősen növeli, ezáltal további foglalkoztatást, illetve az érintettek számára jóval magasabb színvonalú üzletmenetet biztosítva.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy az intézmény megvalósítása városunk számára pozitívumokat jelent a gazdasági élet szereplői, a foglalkoztatás, az oktatás, a meglévő intézményeink (óvodák, iskolák, egészségügy területe), a közműszolgáltatás kihasználtságának növelése, a lakáspiac fellendítése, és a közbiztonság szempontjából is. A működés államilag garantált, az ott dolgozók bére folyamatosan magas bérszínvonalon biztosított, így nagyban hozzájárulhat a helyi szolgáltatások szélesebb körű igénybevételéhez.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.

Határozati javaslat:

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete – a polgármester előterjesztésében, a gazdasági és településfejlesztési, a jogi, ügyrendi és közbeszerzési, a pénzügyi és ellenőrzési és a szociális és egészségügyi bizottságok véleményének figyelembevételével, valamint széles körű társadalmi egyeztetés alapján – az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A képviselő-testület a büntetés-végrehajtási intézet létesítésével kapcsolatos előnyöket és hátrányokat mérlegelte, széles körű lakossági egyeztetést folytatott és a jelentős mértékű foglalkoztatásra, valamint az egyéb pozitív hatásokra való tekintettel pályázatot nyújt be az Országos Büntetés-végrehajtási Intézet honlapján e tárgyban közzétett felhívására.
- 2.) Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete a tulajdonát képező 1545/12. hrsz. alatti ingatlan megosztása során kialakításra kerülő legalább 5 hektáros önálló ingatlant térítésmentesen a Magyar Állam javára tulajdonba adja büntetés-végrehajtási intézet létesítése céljából.
- 3.) A képviselő-testület vállalja, hogy az érintett ingatlan különleges területbe történő átsorolásáról és a telek kialakításáról gondoskodik 2015. december 31-ig.
- 4.) A képviselő-testület támogató döntés esetén vállalja, hogy az ingatlanon a pályázati felhívásban megjelölt teljes közműellátást az ott kért kapacitással telken belül biztosítja legkésőbb 2016. december 31. napjáig.
- 5.) A képviselő-testület felkéri a polgármestert, folytasson egyeztetéseket az esetleges megállapodás kapcsán annak érdekében, hogy az intézmény a városi távhő-ellátási rendszerre kapcsolódjon.
- 6.) A képviselő-testület vállalja továbbá, hogy pályázatnyertesség esetén 2018-ig 30 db önkormányzati tulajdonú lakás vonatkozásában bérlőkijelölési jogot biztosít. Vállalja

továbbá, hogy az intézet személyzete lakhatása céljából elsősorban a családos Komlóra költöző munkavállalók részére ingyenesen legalább 10 db, igény esetén ezt meghaladó számú lakótelket biztosít. A képviselő-testület a büntetés-végrehajtási intézet létesítése esetén gondoskodik arról, hogy az intézethez közeli településrészekben a térfigyelő kamerarendszer megfelelő bővítésével is növelje a közterületi biztonságot.

- 7.) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy előzetesen a büntetés-végrehajtási intézet létesítésére vonatkozó pályázathoz kapcsolódóan a partnerként szóba jöhető szervezetekkel, így elsősorban a Polgárőrséggel és a Baranya Megyei Rendőrkapitánysággal, valamint a Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karával, továbbá a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal tárgyalásokat folytasson, velük a pályázat sikeressége érdekében együttműködési megállapodásokat kössön, ill. részükről támogató nyilatkozatokat szerezzen be.
- 8.) A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a pályázat elkészítéséről és benyújtásáról gondoskodjon, folytasson le minden szükséges egyeztetést és tárgyalást, tegyen meg minden nyilatkozatot és intézkedést jelen határozat szerinti végrehajtása érdekében.

Felelős: Polics József polgármester

Határidő: 2015. március 31. pályázat benyújtására, illetve értelem szerint.

Komló, 2015. március 20.

Polics József
polgármester